

Enfal Suresi

Bismillahirrahmanirrahim.

Esselatu vesselamu aleyke ya Resulallah. Esselatu vesselamu aleyke ya Habiballah. Esselatu vesselamu aleyke ya Nebiyallah. Allahümme salli ve sellim ala seyyidina Adem, ve seyyidina İdris, ve seyyidina Nuh, ve seyyidina Hud, ve seyyidina Salih, ve seyyidina İbrahim, ve seyyidina Lut, ve seyyidina İsmail, ve seyyidina İshak, ve seyyidina Yakup, ve seyyidina Yusuf, ve seyyidina Eyyub, ve seyyidina Şuayb, ve seyyidina Musa, ve seyyidina Harun, ve seyyidina Zulkif, ve seyyidina Davut, ve seyyidina Süleyman, ve seyyidina İlyas, ve seyyidina Elyesa, ve seyyidina Yunus, ve seyyidina Zekeriya, ve seyyidina Yahya, ve seyyidina İsa, ve seyyidina ve senedena ve mevlana Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem.

Bugün inşallah Enfal Suresi'nden bahsedeceğiz arkadaşlar. Enfal Suresi, Kur'an-ı Kerim'in Medine döneminde inen ve ana ekseni Bedir Savaşı olan surelerden biridir. Adını birinci ayetinde geçen ve savaş ganimetleri anlamına gelen "Enfal" kelimesinden alır. Sure, Müslümanların müşriklerle yaptığı ilk büyük savaş olan Bedir Savaşı'nın hemen ardından inmiştir. Savaş sonrası ganimetlerin nasıl paylaştırılacağı konusunda çıkan anlaşmazlıklar üzerine Allah Azze ve Celle bu sureyle müdahale etmiştir. Ganimet Allah'a ve Resulüne aittir. Müminlerin önceliği maddi kazanç değil, Allah'ın rızası ve emirlerine itaattir. Mal kavgası kardeşliğin önüne geçmemelidir.

Surenin başında gerçek müminlerin kimler olduğu tarif edilir. Bu özellikler şunlardır: Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir, saygı ve huşu duyarlar. Ayetler okunduğunda imanları artar. Yalnızca Rablerine tevekkül ederler. Namazı dosdoğru kılarlar ve kendilerine verilen rızıktan infak ederler, yani harcarlar. Enfal Suresi'nin ilk dört ayeti, Kur'an'ın müminlere sunduğu bir ruhsal kimlik kartı gibidir. Bu ayetler, "Ben müminim" diyen bir insanın iç dünyasının ve dışa yansyan hayatının nasıl olması gerekiğinin bir özetidir.

Enfal Suresi 2. ayette; "**Müminler ancak o kimselerdir ki, Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir.**" (Enfal, 2) buyurulmuştur. Buradaki ürperme; veciletyani korkudan titremek değil, saygı, heyecan ve haşetten kaynaklanan bir uyanış halidir. Sevdığınız birinin adını duyduğunda sizin cız etmesi gibidir. Müminin kalbi Allah lafzına karşı duyarsız ve nasıralışmış değildir; canlıdır, hassastır. Yine 2. ayette; "**Onlara Allah'ın ayetleri okunduğunda bu onların imanını artırrır.**" (Enfal, 2) buyurulmuştur. İman durağan bir şey değildir; pil gibi şarj edilebilir veya zayıflayabilir. Gerçek mümin Kur'an ile her temas ettiğinde yeni bir şey keşfeder, bakış açısı temizlenir ve güveni pekişir. Yani Kur'an-ı Kerim'i sadece sevap kazanmak için okunan kutsal bir metin olmaktan çıkarıp hayat kılavuzu haline getirmek gereklidir. Ayetlerin bilimsel, psikolojik veya sosyal hayatındaki yansımalarını araştırmak gereklidir. Çünkü onu anlamak imanı artırmadan en güçlü yoludur.

Yine Enfal Suresi'nin 2. ayetinde; "**Ve onlar sadece Rablerine güvenip dayanırlar.**" (Enfal, 2) buyurulmuştur. Tevekkül tembellik değil, elinden geleni yaptıktan sonra sonucu Allah'a bırakmanın verdiği derin huzurdur. Sırtını en sağlam kayaya dayamaktır. Çağımızın hastalığı olan anksiyetenin ilaçı budur aslında. Gelecek kaygısı ve her şeyi kontrol etme arzusu bizi yorar. "Ben üzerime düşeni yaptım, gerisi O'nun takdiridir" diyebilme özgürlüğünü yaşamak stresi inanca dönüşür.

"Onlar namazlarını dosdoğru kılarlar." (Enfal, 3). Ayette "namaz yaparlar" demez; "ikame ederler, ayağa kaldırırlar, hakkını verirler" der. Bu, namazı sadece yatıp kalkmak olarak değil, hayatın merkezine bir direk gibi dikmek ve şuurlu yapmaktadır. Bu, namazı aradan çıkarılacak bir borç olarak görmektentanzgeçmekle sağlanabilir. Namazı hayatın karmaşasında bir nefes alma

durağı olarak görün. Günde beş defa dünya ile bağlantıyı kesip Allah Azze ve Celle ile baş başa kalmak... Bu bakış açısı namazı yük olmaktan çıkarıp bir sığınağa dönüştürür. **"Ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden Allah yolunda harcarlar."** (Enfal, 3). Buradaki rızık sadece para değildir. Bilgi, zaman, yetenek, sevgi... Allah Azze ve Celle sana ne verdiyse onu başkalarıyla paylaşmaktadır. Cimrilik imanın zittidir. Bireyselliğin arttığı bu çağda vermek devrimci bir eylem haline gelmiştir. Paranız yoksa bilginizi paylaşın, o da yoksa birine zaman ayırip derdini dinleyin, o da yoksa gülümseyin; çünkü sadakadır. Her gün "Ben bugün bir başkasının hayatını kolaylaştıracak ne yaptım?" sorusunu kendimize sormak gereklidir.

Enfal Suresi'nin 4. ayeti, önceki iki ayette sayılan o muazzam özelliklere (işte ürperen kalp, artan iman, tevekkül, namaz, infak) sahip olanlar için Allah'ın verdiği karnedir: "İşte onlar hakkıyla mümin olanlardır. Onlar için Rableri katında yüksek dereceler, bağışlanma ve cömertçe verilmiş bir rızık vardır." Bugün herkes kendine her türlü etiketi yapıştırabilir. Sosyal medya profillerinde ne yazdığını bir önemi yoktur aslında. Önemli olan o günün sahibinin bize ne dediğidir. Allah burada sözde değil, özde mümin olanları ayırrı. "Hakkıyla" ifadesi; sahte olmayan, taklit olmayan, som altın gibi saf demektir. Bu, kulun samimiyetinin Allah tarafından tescilleenmesidir. Bir insanın bu dünyada alabileceği en büyük rütbe, Allah'ın ona "Sen gerçekten bana inanıyorsun" şahitliğidir.

Cennet dümdüz bir ova değildir, basamakları, mertebeleri vardır. Allah katında herkes eşit değildir. Herkes çabası, hassasiyeti ve fedakarlığı oranında bir dereceye sahiptir. Ayetteki "İnde Rabbihim" (Rableri katında) ifadesi, bu derecenin sadece bir makam değil, Allah'a yakınlık ölçüsü olduğunu gösterir. Dikkat ederseniz Allah gerçek müminleri tarif ettikten hemen sonra onlara mağfiret (bağışlanma) vaat ediyor. Bu şu demektir: Gerçek mümin olmak günahsız melek olmak demek değildir. Hakkıyla mümin olanlar da hata yapar, sürçer, düşer. Ama onlar hatalarında ısrar etmezler, hemen tövbe ederler. Allah Azze ve Celle, "Siz o güzel özellikleri taşımaya çalışın, eksiklerinizi ve kusurlarınızı ben örterim" diyerek kulunu rahatlatır. Kur'an'da rızık için kullanılan "Kerim" sıfatı; değerli, bol, başa kakılmayan, onurlu ve zahmetsiz anlamına gelir. Dünyada rızık kazanmak için bazen eğilir, bazen yorulur, bazen minnet altına gireriz. Ama Allah'ın vaat ettiği bu rızık, insana izzet ve ikramla sunulur. Orada gelecek kaygısı yoktur, sadece huzur ve tatmin vardır. Enfal Suresi'nin 4. ayeti müminin ruhuna şu mührü vurur aslında: Sen kusurlarına rağmen benim yolumda samimiyetle yürürsen, ben senin dereceni yükseltirim, hatalarını silerim ve seni hem dünyada hem ahirette onurlandırırım.

Elbette Enfal Suresi'nin 5. ve 19. ayetleri arasını parçalanmış maddeler halinde değil, o günün atmosferini, sahabenin ruh halini ve Rabbil Alemin'in müdahalesini hissettiren bütüncül bir şekilde anlatmak istiyorum size. Olaylar tarih akışını değiştirecek bir yolculukla başladı. Medine'den çıkarken müminlerin bir kısmı sanki gözleri önünde ölüm varmış gibi ayakları geri geri giderek ve büyük bir isteksizlik içinde yola koyulmuşlardı. Çünkü onlar kervan istiyorlardı; zahmetsiz, silahsız ve kazancı bol bir ganimet peşindedeydiler. Ancak Allah Azze ve Celle'nin planı başkaydı. Allah İslam'ın hak, küfrün ise batıl olduğunu görmeleri için onları kervanla değil, tepeden tırnağa silahlı Mekke ordusuyla karşı karşıya getirmek istiyordu. İki ordu karşı karşıya geldiğinde durum zahirde ümitsizdi. Müminler susuzluktan kırılıyor, ayakları kumda kayıyor ve şeytan kalplerine "Rabbiniz sizi terk etti" vesvesesini veriyordu.

İşte o çaresizlik anında yeryüzünden göge doğru yakarışlar yükseldi. Müminler Rablerinden yardım diledi. Göklerin cevabı gecikmedi: "Sizden önce giden ve ardi ardına gelen bin melekle size yardım ediyorum." Yardım sadece meleklerle sınırlı değildi. O gece gökyüzü müminler için rahmet olup yağdı. Bu su, onları hem maddi kirlerden hem de şeytanın vesveselerinden arındırdı. Kumları sertleştirip ayaklarını yere sağlam basmalarını sağladı. Ardından üzerlerine

"emniyet" adı verilen tatlı bir uykulama hali indi. Savaşın dehşeti içinde bir anlık bu uyku, sinirleri yataştıran ilahi bir sakinleştiriciydi. Savaş başladığında ise Allah Azze ve Celle meleklerle bizzat vahyediyordu: "Ben sizinle beraberim, müminlere sebat verin. Kafirlerin boyunlarının üstüne ve parmak uçlarına vurun." Meydan artık insan gücünün ötesine geçmişti. Düşmanın kalbine salınan korku, kılıç darbelerinden daha keskin bir silah olmuştu. Allah Azze ve Celle bu noktada müminlere tek bir şart koştu: Düşmanla karşılaşlığınızda asla arkanızı dönüp kaçmayın. Çünkü bu savaş sadece bir toprak kavgası değil, hak ile batılın ayrışma günüydü. Müşrikler Kabe'de "Kim haklısa o kazansın" diyerek fetih istemişlerdi. Allah Azze ve Celle 19. ayetle onlara cevap verdi: **"İşte istediğiniz huküm geldi, aleyhinize oldu."** (Enfal, 19).

Burada 17. ayetin sırrı; **"Attığın zaman sen atmadin, fakat Allah attı."** (Enfal, 17). Enfal Suresi'nin kalbi sayılabilen 17. ayet, sadece Bedir Savaşı'nı değil, İslam inancındaki kader, irade ve tevhid anlayışının zirvesidir. Ayetin meali şöyledir: **"Onları siz öldürmediniz fakat Allah öldürdü. Attığın zaman da sen atmadin, fakat Allah attı."** (Enfal, 17). Allah bunu inananları güzel bir imtihanla denemek için yaptı. Bu ayet Peygamber Efendimiz Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in savaşın en kızgın anında yerden bir avuç kum alıp müşriklerin yüzüne doğru fırlatması ve "Şahet'el Vucuh" (yüzleri kara olsun) demesi üzerine inmiştir. O bir avuç kum fizik kurallarını aşarak oradaki tüm müşriklerin gözlerine dolmuş ve onları sersemletmiştir. Ancak ayetin derinliği bu mucizenin çok ötesindedir. Burada "Fena fillah" (Allah'ta yok olma sırrı) ve "Tevhid-i Ef'al" (fiillerin birliği hakikati) saklıdır.

Bazı müfessirler olayın mantıksal boyutuna dikkat çeker. Bu, bir insanın avucundaki kum normal şartlarda en fazla birkaç metre öteye gider. Ancak o kumun aynı anda yüzlerce kişinin gözüne girmesi, rüzgârin o an yön değiştirmesi ve hedefe kilitlenmesi beşer gücüyle değil, ancak o fiili yaratan Halik gücüyle mümkündür. Yani Allah buyuruyor ki: "Ey Resulüm! O el hareketi senindi, evet. Ama o kum tanelerini hedefe ulaştıran tesir benimdir." Tasavvuf ehli bu ayeti kulun iradesinin Allah'ın iradesinde erimesi olarak yorumlar. Buradaki sırrı anlamak için şu meşhur kudsi hadise bakmak gereklidir. Allah Teala şöyle buyurur: "Kulum bana nafile ibadetlerle yaklaşmaya devam eder, ta ki ben onu severim. Onu sevdigim zaman da onun işten kulağı, gören gözü, tutan eli, yürüyen ayağı olurum. O benden bir şey isterse veririm, bana sığınrsa onu korurum." İşte 17. ayet bu hadisin savaş meydanındaki tecellisidir. Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem o an nefsinden tamamen siyrılmıştır. Kendisi için değil sadece Allah için oradadır. Bu ayet müminlere şu muazzam şuuru kazandırır: Başarı, zafer veya bir işi başarmak senin zekandan, kas gücünden veya planından değildir. Sen sadece bir sebepsin, bir vesilesin. Kulun cüzi iradesi gereği okçu yayı gerer ama oku hedefe saplayan Allah Azze ve Celle'dir. Bu sırrı kavrayan insan başarısında kibrilenmez, "Ben yaptım" demez. Başarısızlığında ise yeise düşmez, "Rabbim böyle diledi" der.

Enfal Suresi'nin 20. ve 28. ayetleri arasında itaatin hükmü bulunmaktadır. Bu ayetler dizisi müminlere yönelik kesin ve şartlı hükümler içerir. İman iddiasının geçerliliği bu hükümlere kayıtsız şartsız uymaya bağlanmıştır. Allah imanın temel şartını net bir emirle koyar: Ey iman edenler! Allah'a ve Resülüne itaat edin ve Kur'an'ı iştip durduğunuz halde ondan yüz çevirmeyin. İşitmeyenleri ve akıl etmediğinizi yeryüzündeki canlıların en kötüsü olanlar gibi de olmayın. İman edenler için Allah'a ve Resülüne mutlak itaat farzdır. İşitmek yetmez, emirlerden yüz çevirmek katılyen yasaklanmıştır. Hakkı işittiği halde itaat etmeyen, akletme nimetini kullanmayan kişi Allah katında canlıların en kötüsü olarak nitelendirilir. Bu sadece bir yergi değil, manevi ölümün ve felaketin ilanıdır. İslam alimleri bu ayetleri tefsir ederken kalplerin hakkı işitmekten kasten yüz çevirmesinin en büyük manevi körlük olduğunu vurgular. Allah böyle kalplerde hayır görmez.

"Ey iman edenler! Sizi, size hayat verecek şeye çağrırdıgı zaman Allah'a ve Resulüne icabet edin. Bilin ki Allah kişi ile kalbi arasına girer ve nihayet onun huzurunda toplanacaksınız."

(Enfal, 24). Allah ve Resulünün çağrısı mecazi değil, gerçek manada hayat veren çağrıdır. Bu çağrıya hemen ve tereddüsüz bir şekilde icabet etmek bir zorunluluktur. "Bilin ki Allah kişi ile kalbi arasına girer." Bu ifade, Allah'ın kulunun iradesine, niyetine ve en gizli düşüncesine bile hükmetme gücünü kesin olarak ifade eder. Bu, kalbinin o anki itaat veya isyan durumunun gelecekteki hidayetini etkileyebileceğine dair sert bir ihtarıdır. Yalnızca zalimleri değil herkesi kapsayacak olan genel bir fitneden sakınılmaması emredilir. İtaatsizlik yayılırsa sadece günahkârlar değil tüm toplum azabın hedefi olabilir.

Allah ve Resulüne ihanet etmeyin. Size emanet edilen şeylere de bile bile ihanet etmeyin. Bilin ki mallarınız ve çocuklarınız ancak bir imtihandır ve büyük mükafat Allah katındadır. Müminler hem Allah'ın ve Resulünün hükümlerine (iman ve ahit gibi) karşı, hem de kendi aralarındaki maddi manevi emanetlere karşı bile bile ihanet etmekten kesinlikle menedilmişdir. İslam ahlakında emanet sadece maddi mal değil, dinin hükümleri, görevler ve sırdaşlık gibi her şeyi kapsar. İhanet, münafiqlik alametlerindendir.

Mal ve çocukların bir imtihan olduğu yani fitne olduğu açıkça beyan edilir. Bu, onların bir nimet olmasının yanı sıra itaatten alikoyma potansiyeli taşıyan birer engel olabileceği anlamına gelir. Gerçek değer, bu geçici sınavları başarıyla geçip yalnızca Allah katındaki büyük mükafata odaklanmaktadır. Bu ayetler imanı bir iddia değil, sürekli teyit edilmesi gereken bir sözleşme olarak konumlandırır. İtaat bir tercih değil, imanın ta kendisidir.

Enfal Suresi 29. ve 44. ayetler arasında müminlere manevi berraklık, yani Furkan, ve maddi paylaşım hukuku sunarken düşmanın tüm planlarının Allah'ın kontrolünde olduğunu ve savaşın sonucunun insanların değil ilahi takdirin eseri olduğunu kesin bir dille öğretir. Bu ayetler müminlere zaferin kaynağını, imtihanın mahiyetini ve ilahi planın mükemmeliyetini öğreten bir dizi kesin hükmüdür. Bize anlatılmak istenen öz; dünya sahnesindeki her olayın Allah'ın mutlak kontrolünde olduğunu 29. ayet müminlere mutlak bir manevi kuralı beyan eder, o da takvadır. **"Ey iman edenler! Allah'a karşı takvalı olursanız o size furkan verir, kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar."** (Enfal, 29). Bu sadece ahlaki bir emir değil, manevi bir sözleşmedir. Bize anlatılmak istenen şudur: Maddi güçten önce manevi netlik ve temizlik gelir. Takva sadece gınahtan kaçınmak değil, aynı zamanda zor zamanlarda dahi kalbi Allah'a teslim etmektir. Bunun ödülü ise Furkan'dır, yani hak ile batılı ayırt etme yeteneğidir.

Tuzaklara karşı ilahi plan 30. ve 37. ayetler arasında yer alır. Bu ayetler düşmanın eylemlerini ve bu eylemlere karşı Allah'ın cevabını ortaya koyarak güven ve tevekkülün önemini vurgular. Hani o inkar edenler seni hapsetmek, öldürmek veya yurdundan sürmek için tuzaklar kuruyorlardı. Onlar tuzak kurarken Allah da tuzak kuruyordu. Allah tuzak kuranların en hayırlısıdır. Bize anlatılmak istenen, düşmanın tüm planlarının ve kurduğu tuzakların Allah'ın mutlak planı karşısında bir hiç olduğunu 30. ayet hedefi Müslümanlara hicretin bir kaçış değil, bizzat ilahi bir planın başarısı olduğu mesajını verir. Müşriklerin mallarını İslam'a karşı harcamaları ise sadece kendilerine pişmanlık getiren beyhude bir çabadır.

Bu bize kudsi hadiste geçen şu manayı hatırlatır: "Ey kullarım! Sizin başlangıcınız ve sonunuz, diriniz ve ölüñüz hepiniz bir araya gelip benden isteseniz ve ben de her birinize istedığını versem, bu mülkümden hiçbir şeyi eksiltmez." Düşmanın serveti ne olursa olsun Allah'ın hazinesi sonsuzdur ve harcadıkları boşça gidecektir.

38. ve 41. ayetlerde cihadın gayesi ve hukuku anlatılmaktadır. Ayette cihadın nihai amacı belirlenir ve ganimetlerin hükmü tesis edilir. Fitne kalmayınca ve din tamamen Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Ganimetlerin ise beşte biri Allah'a, Resulüne, akrabalarına, yetimlere, yoksullara ve yolculara aittir. Bize anlatılmak istenen şudur: Savaş intikam ya da yayılmacılık için değil, zulmü ortadan kaldırmak ve Allah'ın hükmünün yeryüzünde ikame edilmesi için yapılır. Amaç nefsanı değil, ilahi düzendir. Ganimetler üzerindeki tartışmayı bitiren bu hükm, malın sadece savaşanlara değil, sosyal adalet gereği toplumun zayıf kesimlerine de ait olduğunu, dolayısıyla devletin, Allah ve Resulünün tasarrufunda olduğunu netleştirir.

39. ve 44. ayetlerde Bedir'in ilahi kontrolünden bahsedilir. Bu ayetler Bedir Muharebesi'nin bizzat cephedeki seyrini aktararak tevekkülün ve kudretin en somut örneğini sunar. Allah takdir edilmiş bir işi yerine getirmek için böyle yaptı. Allah'ın takdir edilmiş bir işi yerine getirmesi için... Bize anlatılmak istenen nihai ders şudur: Savaşın sonucunu belirleyen sayısal üstünlük değil, ilahi iradedir. Müminlere yağmurun yağdırılması, düşmanın sayısının az gösterilmesi gibi olaylar savaşın insanların elinden alıp doğrudan Allah'ın iradesine vermiştir. Bu durum kudsi hadisin ruhuyla aynıdır: "Kulum bana kavuşmayı sevince ben de ona kavuşmayı severim." Müminler o zorluğa tam bir tevekküle katlandıkları için Allah onların işlerini kolaylaştırmış ve zaferi kendi katından bir lütuf olarak takdir etmiştir. Bu ayetler mümin topluluğa takva ile Furkan kazanmayı, düşmanın tuzağından korkmamayı, cihadın amacını unutmamayı ve zaferin yegâne kaynağının Allah'ın kudreti olduğunu gösterir.

Enfal Suresi'nin son bölümünü oluşturan 45. ve 75. ayetler arası genel olarak savaş ahlaklı, hukuk, hukuku, düşmanla ilişkiler, barış ve esirlerle ilgili hükümler ile iman kardeşliği ve miras düzenlemeleri üzerine odaklanır. "Ey müminler! Bedir zaferinden sonra Rabbiniz size sadece bir zafer değil, o zaferi korumanın ve medeniyet kurmanın kaidelerini vaaz ediyor." Surenin bu son bölümünden bizi savaş meydanından Medine'nin sosyal düzenine taşıır. Savaşçıları yükseldiğinde Rabbimizin ilk emri şudur: Sebat edin. Düşmanınızla karşılaşığınız an kalbiniz sadece Allah'ı zikretsün. Dilinizde tek bir kelime olsun: İtaat. Aranızda ihtilaf çıkarmaktan, mal hırsına düşmekten kaçının ki gücünüz dağılmamasın, ruhunuz zayıflamasın.

Bütün o kibirle, gösterişle ve hak yoldan saptırma amacıyla çikan müşrikler gibi olmayın. Zira onların yol arkadaşı şeytandır ve tehlike anında o ordusunu yüzüstü bırakıp kaçmıştır. Müminler olarak siz bilin ki, Allah'ın kullarına karşı bir zulmü yoktur. Kötülüklerinize karşılık ceza görürsünüz. Eğer bir toplum Allah'ın verdiği nimeti kendi eliyle bozmadıkça Allah o nimeti onlardan almaz. Bu, Allah Azze ve Celle'nin değişmez kanunudur. Devamında ahit, barış ve hazırlık konuları anlatılmıştır. Allahu Teala burada askeri ve ahlaki bir strateji çizmiştir. Düşmana karşı tüm gücünüzle hazırlanın. Atlarınızı besleyin, silahlarınızı kuşanın ki düşmanın kalbine korku salın. Kafirlerin gözüne korku salın emri sadece savaş için değil, barışı güvence altına almak içindir. Ancak düşman sizinle barışa yönelikse siz de hemen o barışa yönelik. Sizin güvenciniz düşmanın sözü değil, Allah'ın kendisidir. Şayet hile yaparlarsa bilin ki Allah size kafidir.

Allah size öyle bir lütufta bulundu ki kalplerinizi birleştirdi. Ensar ve Muhacir, mal ve kan bağından üstün bir imanlarıyla bir araya geldi. Savaş sonu esirler meselesinde iseince bir hükm gelir. Yeryüzünde tam bir zafer kazanılmadan esir alıp dünyaya yöneliklemek doğru değildi. Ancak bu bir kere oldu. Fidye alabilirsiniz, niyetleri sadık olan esirlerinizi Allah'ın affını umun. Surenin nihayetinde ise toplumsal yapı kesinleşir. Hicret edenler ve yardım edenler birbirlerinin dostları ve velileridir. Onların arasındaki iman kardeşliği en sağlam bağdır. Ancak miras ve

akrabalık hakları konusunda kan bağına dayalı akrabalık Allah'ın kitabında daha önceliklidir. Böylece geçici savaş hukuku yerini kıyamete kadar sürecek olan İslam aile hukukunun ebedi hükümlerine bırakır.

Enfal Suresi'nin önemi, fazileti ve sırrı: Enfal Suresi Kur'an-ı Kerim'de cihadın ve toplumsal düzenin hukuki ve manevi temelini atan büyük bir öneme sahip bir suredir. Enfal Suresi medeniyet kurma suresi olarak görülebilir. Önemi şunlardır: Ganimet ve esirler hukuku gibi temel askeri ve mali hükümleri tesis etmiştir. Bu hükümler İslam devletinin mali ve askeri yönetiminin ilkelerini oluşturmuştur. Muhacir ve Ensar arasındaki velayet ve miras ilişkilerini düzenleyerek toplumun geçici şartlardan kalıcı hukuka geçişini sağlamıştır. Surenin başında ve sonunda gerçek müminlerin vasıflarını (titreyen kalp, namaz, infak gibi) detaylıca açıklanarak iman tasdiklenmiştir.

Manevi sırrına gelecek olursak; Enfal Suresi'nin müminler için taşıdığı en derin sır, tevekkülün mutlak kudretidir. Bu sure bize sürekli şunu fısıldar: Sayılar önemsizdir. Hazırlık sadece bir sebeptir. Zafere karar veren tek irade Allah'ındır. Savaş meydanında yağmurun yağdırılması, düşmanın gözüne sayının farklı gösterilmesi gibi mucizeler, Allah'ın inanan kulunun yardımına doğrudan müdahalettiğini ispat eder. Surenin sırrı, imanın maddi denklemleri altüst eden en büyük kuvvet olduğunu göstermesidir. Müminin ders çıkaracağı sır ise; bu sure müminin dünyalık hırslardan ve korkulardan arındırır. Mümin hayatındaki her zorluğu ve savaşı Allah'ın takdir edilmiş bir işi yerine getirdiği bilinciyle karşılar. Bu teslimiyet kalbe eşsiz bir sebat ve huzur verir. Özette Enfal; Müslümanların sadece cihat etmeyi değil, aynı zamanda zaferi, barışı ve adaleti ilahi ölçülere göre yönetmeyi öğrendiği temel kaynaktır.

Seyyidimizden:

Kur'an mucizesi her an gerçekleşen bir kitaptır. Hani mucizesi sadece Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem zamanında gerçekleşti, bitti denilmeyen bir kitaptır. An be an yenilenen, an be an Allah Resulünün nefesiyle dolan mucizevi bir kitaptır. Onunla ne kadar doğru meşgul olursanız o kadar doğru şeylere erişirsiniz. İnşallah bu özetler bize çok fayda sağlayacak Kur'an-ı Kerim'in meallerinde bize inşallah fayda sağlayacak. Tabii biz de hayatımıza bunu yansıtmayaya gayret edersek inşallah Rabbil Alemin bize büyük ihsanlarda bulunur.

Bu işin tek şartı sadık olmaktır. İnşallah. Allah sizden razı olsun. Allah selamet versin.